

MORTEN HANSEN THORNDAL

Ærkedansker perkerdansker

PERSPEKTIVER PÅ INTEGRATION

COLUMBUS

Ærkedansker – perkerdansker

– perspektiver på integration

© Forlaget Columbus og forfatteren 2018

2. udgave, 1. oplag 2018

Forlagsredaktion: Peter Brøndum

Grafisk tilrettelægning: Annette Wendelboe Jensen

Tryk: Tarm Bogtryk

Forsideillustration: Polfoto, Per Rasmussen

Fotos: *Polfoto*: s. 11 Ernst van Norde; s. 49 Jacob Ehrbahn;
s. 60 Anders Brohus; s. 91 Rasmus Baaner; s. 95 Henrik Kas-
tenskov. *Scanpix*: s. 43 Simon Læssøe; s. 117 Mogens Flindt.
Wikimedia Commons: s. 9 cyclonebill; s. 22 News Oresund;
s. 23 Adville; s. 45 News Oresund; s. 47 S. Juhl; s. 65 Mogens
Engelund; s. 67 News Oresund; s. 72 ukendt; s. 84 Bob Col-
lowân; s. 89 Nillerdk; s. 103 Ailure; s. 106 Lisa Risager;
Øvrige: s. 36 Facebook; s. 38 Politico; s. 122ø SN.dk Thomas
Olsen, 122n PegasusBlog; s. 126 Facebook;

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner,
der har indgået aftale med Copydan, og kun inden for de i
aftalen nævnte rammer.

Printed in Denmark 2018

ISBN: 978 87 7970 375 9

Forlaget Columbus

Østerbrogade 54 C

2100 København Ø

Tlf.: 35 42 00 51

Fax: 35 42 05 21

www.forlagetcolumbus.dk

info@forlagetcolumbus.dk

og efterkommere har deres egne normer og værdier. Et parallelsamfund er et samfund, der eksisterer side om side med „flertallets samfund“ og ofte har andre religiøse eller kulturelle normer.

Når man beskæftiger sig med indvandrere og efterkommeres relation til Danmark, støder man ofte ind i begreber som „integration“, „assimilation“ osv. Tit bliver begreberne brugt i flæng. I denne bog vil vi tage udgangspunkt i samfundsforskeren Charlotte Hamburgers overvejelser, hvor hun påpeger, at begreberne integration, assimilation og segregation bør anvendes som tre forskellige begreber.⁴

Ordet **integration** kommer af det latinske ord „integratio“, og direkte oversat betyder det „at gøre hel“ eller „sammenslutte flere dele“ eller „forbinde en mangfoldighed til en helhed“.

Assimilation stammer ligeledes fra latin, fra begrebet „assimilare“, der direkte oversat betyder „at gøre lig med“. **Segregation** har rødder i det latinske begreb „segregare“ og betyder „at adskille“.

Integration – „at samle til et hele med plads til kulturelle særegenskaber“

Kort fortalt handler *integration* om det modsatte af at leve i et parallelsamfund. Integration handler om at skabe en mulighed for, at minoriteterne kan opretholde egne værdier, samtidig med at de tilegner sig nogle af majoritetens normer og værdier. Integration betyder dermed, at der skabes en helhed, men de etniske minoriteters kultur forsvinder altså ikke i majoritetens kultur. De etniske minoriteter

fastholder en del af sin egenart, hvilket står i klar modsætning til assimilation, som beskrives nedenfor. Der er tale om *ligestilling* mellem forskellige etniske grupper, men netop *ikke en ensliggørelse*.

Det bliver dermed integrationens målsætning at skabe et flerkulturelt samfund, hvor alle kulturer som udgangspunkt har lige ret til at eksistere. Minoriteten kan i princippet opretholde egne normer og værdisæt, medmindre det er i konflikt med helt grundlæggende værdier hos majoritetens, som de blandt andet kommer til udtryk i statens love. Der er dermed tale om noget, der er fælles, og noget der varierer. Grænsen mellem det fælles og det kulturspecifikke er selvfølgelig et definitionsspørgsmål og vil altid være åben for fortolkning og diskussion. Det fælles kunne for eksempel være nogle grundlæggende demokratiske spilleregler, mens det mere kulturspecifikke kunne vedrøre mange former for praktisk religionsudøvelse.

Hamburger opererer med tre former for integration. Hun påpeger, at der findes en *politisk integration*, der vedrører statens accept af de etniske minoriteter som ligeværdige borgere og de etniske minoriteters mulighed for at få politisk indflydelse. Dernæst påpeger hun, at man kan tale om *integration på arbejdsmarkedet*, der vedrører de etniske minoriteters adgang til det danske arbejdsmarked. Endelig kan man tale om en *social integration*, der fokuserer på de mere private forhold. Den politiske integration og integrationen på det danske arbejdsmarked begrænses ofte af negative holdninger, fordomme, manglende kontakt mellem etniske grupper osv. – altså en mangel på social integration.

Det er vigtigt i forbindelse med reel integration, at den enkelte kan forsørge

⁴ Charlotte Hamburger: „Etniske minoriteter og social integration“ i Lilli Zeuner: „Social integration“, Socialforskningsinstituttet, 1997.

sig selv. Det er en del af integrationen på arbejdsmarkedet, men det handler ligeledes om, at man socialt og kulturelt fungerer som en integreret del af samfundet. Finn Aaberg påpeger, at reel integration handler om:

- At alle sikres de samme rettigheder
- At der stilles de samme krav til alle personer på baggrund af deres personlige ressourcer
- At der eksisterer en åben kontakt mellem alle etniske grupper
- At de etniske minoriteter lærer det danske sprog
- At alle parter tager initiativ til at kommunikere med hinanden
- At overholde samfundets kerneværdier
- At indgå i demokratiske sammenhænge og tage aktiv del i det danske samfund⁵

Hvis integrationen skal lykkes, skal den baseres på „mødet mellem mennesker“. Det er i det konkrete møde med andre, at mulighederne for integration eksisterer. Det kan være i skolen, på arbejdet, i fritiden, i boligområdet eller i helt andre sammenhænge. I det konkrete møde med andre mennesker er det muligt at skabe fælles forståelse og fredelig sameksistens.

Assimilation – „at gøre lig med“

I praksis vil man ofte opleve, at assimilation bliver betragtet som en form for integration, og at begreberne således blandes sammen. Assimilation handler om, at etniske minoriteter „gøres danske“. Assimilation handler om, at etniske minoriteter skal være gode til at tale dansk, samtidig med at de selvfølgelig skal forstå den dan-

⁵ Finn Aaberg: „Skolespredning – en vej til bedre integration“ i Social Forskning „Etniske minoriteter – et nyt proletariet?“, marts 2005.

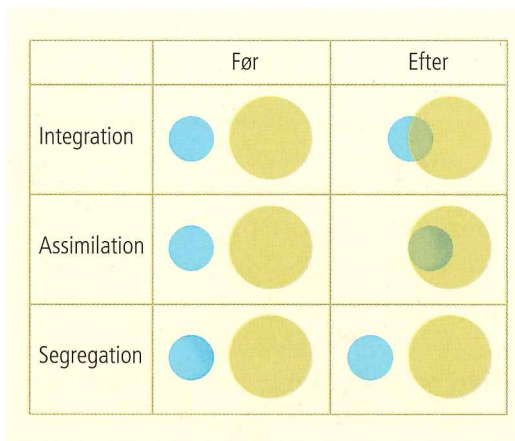
ske humor og de sjofle vittigheder, mens de drikker en øl. Det forventes, at de etniske minoriteter dropper deres egen kultur og integrerer sig i samfundet ved at overtage danske normer og værdier – dette kan gøres frivilligt eller tvungent. Assimilation handler således om at gøre minoriteterne lig med majoriteten, og dette gøres ved at minoriteten overtager majoritetens kultur. Det betyder, at de kulturelle forskelle i teorien vil forsvinde.

I forbindelse med assimilation er sproget selvfølgelig af stor betydning. Sproget er en forudsætning for, at der kan foregå en assimilationsproces, der gerne skulle resultere i, at værdi- og normkonflikter forsvinder eller er ikke-eksisterende, fordi de etniske minoriteter tilegner sig majoritetens kultur.

Segregation – „at adskille“

Segregation handler om adskillelse. Det handler om, at man ønsker at holde forskellige grupper adskilt. Man bor i ghettoer og omgås groft sagt kun mennesker fra samme etniske gruppe. Dette kan være frivilligt, eller der kan være tale om en ufrivillig segregation. Den frivillige segregation

FIGUR 1.2 INTEGRATION, ASSIMILATION OG SEGREGATION.



opstår, når etniske minoriteter frivilligt vælger at bosætte sig i områder, hvor der i forvejen bor mennesker tilhørende den samme etniske minoritet, som de har forholdsvis let ved at identificere sig med. Den *ufrivillige* integration forhindrer bestemte minoriteter i at få adgang til andre boligområder, hvilket vil resultere i øget social ulighed.

Med hensyn til brugen af ovenstående begreber i denne bog, er det dermed vigtigt at fastslå, at en konkret udmøntning af en integrationsproces, kan ende med enten en reel integration, en assimilering eller en segregering. Dermed skal det også understreges, at der i de kommende kapitler skelnes mellem *integrationsproces* og *integration*. En integrationsproces, der

blandt andet skal forstås som det konkrete og praktiske forsøg på at arbejde med politiske, sociale og økonomiske forhold for etniske minoriteter, kan ende med en reel integration, men det kan også ende med en form for assimilation eller segregation.

FIGUR 1.3 INTEGRATIONS-
PROCESSENS KONSEKVENSER.

